

Til
Stortingets Næringskomité

Deres ref:

Vår ref: es/kes

Dato: 18.10.2016

Skattlegging av maskiner i eiendomsskatten

Norsk Industri konstaterer at stadig flere kommuner skattlegger maskinene i industrien som del av den kommunale eiendomsskatten. Dette gjøres på basis av et uklart regelverk, og det er derfor mange rettssaker om denne uklarheten. Innen kommuner er det ulik praktisering, for like bedrifter ulike steder i landet håndteres dette også ulikt. Stoltenberg-regjeringen erkjente at dette var et problem, men fant ingen løsning. Nåværende regjering har også erkjent problemet, men der ser saken ut til å ha stoppet opp.

Maskinskatten er beskatning av arbeidende kapital, noe det er bred enighet om at er den verste beskatningen vi har, når man ønsker å stimulere investeringer innenlands. Usikkerheten og størrelsen på denne skatten er dessverre så substansiell at dette bidrar til at "det grønne skiftet" innen industrien forsinkes, dels ved at større nyetableringer innen pellets, trekull og annen bruk av trestokken, forhindres oppstart. Dette er etableringer som vil bidra til at annen industri får vesentlig redusert sine CO₂-utslipp, som vi har dokumentert mulighetene for i vårt veikart for prosessindustrien. Også internasjonale datasentre vurderer seriøst større etableringer i Norge, men usikkerheten og størrelsen på skattlegging av maskiner i eiendomsskatten er det største hinderet for dem. Norsk Industri ønsker sterkt en endelig avklaring av denne uforutsigbare skattesaken som har strukket seg over flere år.

Industribedriftene ilegges eiendomsskatt på både bygg, tomt, maskiner, testsenter, laboratorier, demo-/pilotanlegg og øvrig produksjonsutstyr etter regelverket for "verk og bruk". Deler av regelverket det skattlegges etter er over 100 år gammelt og fullstendig utdatert.

Andre næringer ilegges eiendomsskatt kun etter verdiene på tomt og bygg. Finansdepartementet sendte i fjor ut en høring om blant annet å fjerne adgangen til å skattlegge "verk og bruk". Et svært industrivennlig forslag som Norsk Industri støttet. Vi forventet dette forslaget i statsbudsjettet for 2017, men det kom ikke.

Eiendomsskatten på "verk og bruk" gir kommunene en inntekt på mellom 500 millioner kroner og en milliard i året, avhengig av hvordan den avgrenses, av totalt 11,5 milliarder kroner i eiendomsskatt. Norsk Industri har ingen motforestillinger til at våre medlemmer kan betale eiendomsskatt på tomt og bygg på lik linje med andre næringer.

Viktig at det fortsatt satses på næringsrettet innovasjon

De viktigste virkemidlene til næringsrettet innovasjon og forskning (Forskningsrådets midler fra NFD/OED og SkatteFUNN) var i 2013 vel fire milliarder kroner. I inneværende år har dette økt til over seks milliarder kroner (+50 %) og med budsjettet for 2017 økes virkemidlene ytterligere. Mer enn tusen industribedrifter bruker disse ordningene. Med fortsatt "kø i kassa" av kvalifiserte prosjekter, er Norsk Industri særlig fornøyd med at grensene til SkatteFUNN-ordningen utvides, at Innovasjonslånene får økte rammer og at viktige næringsrettete FoU-programmer øker ytterligere i 2017. Alt dette bidrar positivt til nødvendig omstilling i industrien.

En mangel i det industrielle virkemiddelapparatet ser ut til å bli løst når Stortinget vedtar regjeringens forslag om opprettelse av Norsk Katapult med en

bevilgning på 50 millioner kroner. Økt innovasjonshastighet er en kritisk faktor for industrien i en fase der markeder endres raskt og mange skal gjennom teknologiskift for å videreutvikle industrien med basis i Norge. I den sammenhengen er industrielle testsentre (katapult) viktige, der industrien kan samarbeide om pilotering og testing, med læring inn i academia.

Merkevare og eksport – en satsing på ferdigvareindustrien

Norsk næringsliv er i omstilling og Norge trenger flere bein å stå på, som kan bidra til økt verdiskaping og eksportinntekter.

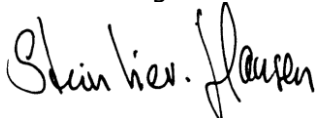
Norsk Industri har dokumentert at ferdigvareindustrien i Norge er betydelig med 8 000 bedrifter og 60 000 arbeidstakere, med en omsetning på ca. 115 milliarder kroner hvor omtrent 55 milliarder går til eksport (SSB). De typiske ferdigvarebedriftene finnes innenfor bransjer som møbel, tekstil, klær, glass, porselen, belysning, metallvare, støperi, elektriske produkter, plast og byggevarer. Blant bedriftene er noen av Norges største eksportsuksesser og sterkeste internasjonale merkevarer – som Jøtul, Ekornes, Swix og Håg. Dette plasserer denne sektoren som større enn mange andre, noe som ikke kommer frem gjennom en mer tradisjonell bransjeorientering.

Konkurranseskraften til ferdigvareindustrien er bygd på «metaverdier» som erfaringsbasert kompetanse og innovasjon, design, merkevarebygging og eksportstrategier, og (i motsetning til storparten av norsk industri), ikke basert naturgitte fortrinn.

Norsk Industri peker på at det er nødvendig å se på virkemidler som treffer ferdigvareindustrien, blant annet innen eksportutvikling. Mens våre naboland har eksportstøtteordninger knyttet til å utvikle eksporten i nye markeder, senest etablert i Sverige i 2015, har Norge nesten ikke dette. Ordningene med eksportkreditt og garantier treffer ikke disse bedriftene, da de selger et stort antall produktvarianter til mange kunder i ulike markeder. Eksportstøtte vil treffe mange bedrifter og styrke eksport- og internasjonaliseringmulighetene i viktige markeder og øke antallet eksporterende foretak. I våre naboland er også denne industrien langt større enn i Norge, noe som viser et stort potensial innenfor en allerede viktig sektor.

Norsk Industri ber derfor om en ny satsing på ferdigvareindustrien, med en norsk eksportstøtteordning som viktig del. Satsingen bør inneholde sentrale områder for en vellykket internasjonalisering, nemlig design, merkevarebygging og nevnte eksportutvikling i forhold til både konkrete enkelt- og flerbedriftsprosjekter. Denne ordningen tangerer også Innovasjon Norges satsing på Merkevaren Norge. Det foreslås at det i 2016 bevilges 50 mill kr til Innovasjon Norge for å utvikle satsingen og forsterke eksisterende.

Med vennlig hilsen

Stein Lier-Hansen
Adm. direktør
Norsk Industri